

ban egy
skamra,
6 ==
iadó.
enkin
onos ==
nél.

zka,
ölyij
nda,
szer-
a
nt.
szél.
nél
-50.19)
izella-
a-utca

50-35.23

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek.
Zapolya-utca 1-6 szám,
hová a lap szellemi részét illet
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —
Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.
Megjelenik
vásár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1906. XXXV. évfolyam. 293. szám. Hétfő, december 24.

A békeesség ünnepe.

Budapest, december 21.

(Dsk.) Mióta elküldte Isten az ő egyet-
len fiát, hogy békeességét hirdessen a földön
az eltévelyedett emberiségnek: azóta a
legszebb, legmagasztosabb, legáhitatosabb
ünnepe a keresztény világnak a Megváltó
megszületésének napja: a szent karácsony
ünnepe. . .

A béke, a szeretet lakol e napon
minden szívben. A rut irigység, a harag,
a dőlly nem üli orgiáit most; a legsöté-
tebb, legeltévelyedettebb lelkek is magukba
szállnak e napon, mert áthatja a szíveket
annak a hitnek, szeretetnek egy parányi
része, amit a Megváltó születésével áraszt-
ott szét az egész világon.

A bethlehemi fényes csillag minden
évből felragyog, hogy békeességét hirdessen
a földön az embereknek, hogy megvilágítsa
az elméket, elűzze a kételkedést és a hit
magasztos eszméjével megvigasztalja a
csüggedőket, nyomorgókat, árvákat, özve-
gyeket, betegeteket, vigadókat és szomorko-
dókat egyaránt. . .

Békeességét hirdeti e napon minden
igazi keresztény, mert áthatja lelkét az a
tudat, hogyha a mindeneknek Ura elküldte
az ő egyetlen fiát, bocsánatának jeléül,
hogy megszabadítsa az emberiséget bünei-
től: akkor Istennek nem tetsző dolgot
cselekszik az, aki a béke olajága helyett
a bosszúállás keserű örömcseppjeit nyújtja
embertársainak. . .

Magyarok Istene! kétszeres örömmel
emeli hozzád tekintetét most Szent István
népe. . .

Köszönetet, szívből fakadó áhitatos
hálás köszönetet küld hozzád magyar
házánk minden igaz fiai, hogy erőt, kitar-
tást, bátorságot adtál nekünk a hazánk
felett tornyosuló felhők elhárításához s
ezáltal megengedted, hogy ma szent fiad

születésének ünnepén békét hirdethessünk
e hazában. . .

Hát adunk neked Uram, hogy bölcs
királyunk lelkében is a béke magasztos
eszméjét sugarozd be s erőt adtál neki
ahoz, hogy rossz tanácsadói szavának
mellőzésével, a Hozzád küldött, a Te szent
neveddel megpecsételt esküjét tartva szem
előtt, lehetővé tette, hogy a magyar nemzet
ma reménytel nézhessen hazája és saját
sorsának jövője felé. . .

De hálával tartozunk neked azért is,
nagy Istenünk, hogy bölcs, előrelátó vezé-
reket adtál nemzetünknek, kik fáradságot
nem ismerve, igazi jóakarattal törekednek
magyar hazánk felvirágoztatására, boldo-
gítására. . .

Szent fiad születésének alkalmából
kérünk arra téged, Mindenható Atyánk,
hogy azt a békét, amely most van a
magyar nemzet és vezérei között, tartsd
meg jövőre is s adjad, hogy sikerüljön
nekik király és nemzet között a legteljesebb
egyetértést fenntartani, hogy a Megváltó
születésének ünnepe az igazi „békeesség
ünnepe” legyen mindenkor e nemzetnek! . .

A torontali napszámberék.

— december 24.

December hó 22-én nem voltam honn s
igy a „Délvidéki Ujság” ugyanezen napon meg-
jelent számában közölt fenti című közleményről
csak ma vehettem tudomást. Bár nem vagyok
barátja a hírlapi polemikának, de azért a fenti
című közleményt válasz nélkül mégsem hagy-
hatom, mert a felületes szemlélő esetleg azo-
nosíthatja magát a közlemény téves eszmekörének
konzekventiáival.

Sajnos, nem vagyok abban a szerencsés
helyzetben, hogy a mások vagyona feletti rendel-
kezési jognak boldog tulajdonosa lehessen, tehát
nagyon természetes, hogy azoknak a napszám-
beréknek a megállapításánál sem lehetett nagy

szerepem, melyekről a „Délvidéki Ujság” igen
tévésen azt írja, hogy azok a megyei gazda-
szövetség által az egész megyére kiterjedőleg
állapították meg, s amelyeket egyszerűen le-
kicsinyel.

Nincs annál könnyebb, kérem, mint mikor
az ember a másébból az osztogató szerepét játssza
s fölülelesen beható ismeretek nélkül ítéletet
mond, hogy „az kevés, amit fizetsz.”

A közlemény azonban csak napszámberéket
emleget, s itt a tévedés alapja, mert nem tesz
említést azon munkákról, melyek a mezei munká-
soknak a legjövendelmezőbb kereseti forrásait
képezik, u. m. az aratás, cséplés és a feles és
harmados kukoricaföldök, nem is emlékezve meg
a sok földbirtokos által munkásainak részes mive-
lésre átengedni szokott egyéb földekről.

A „Délvidéki Ujság”-nak szaktudósítója
Eckstein János vasúti szállító tehát egy mezei
munkás keresetével képet akart állítani a lap
olvasóközönsége elé, azonban csak a képnek a
rámáját mutatta be s üresen hagyta a keretek
közötti teret. A lényeg fölött elsiklott, mintha
az nem is létezne, ellenben harapófogóval és
feszítővassal szélszedik azt a rámát, amelybe a
lényeg összefoglalva van.

Ugyanis a megyei és járási gazdaszövetség
megalakítása nem a napszámberék megállapítása,
hanem az aratási bérharok elleni védekezés
szempontjából vált szükségessé s éppen azért a
kérdés lényege az aratási bérek megállapításában
rejlik, ezeknek a megállapítását pedig a szövetségi
központ a járási szövetségekre bízta és csupán
tájékoztatás szempontjából dolgozott ki mintákat az
összes munkabérekre, melyeknek kidolgozásánál
alapul szolgáltak úgy a nagy-, mint a közép- és
kisbirtokosoknál a múlt évben fizetett munka-
bérek.

Midőn tehát a Délvidéki Ujság szaktudósi-
tója, Eckstein János egyedül a tájékoztató szem-
pontjából készített napszámberékből számította
ki egy napszamos embernek az évi keresetét,
teljesen hamis és téves alapra helyezkedett, mert

A „TORONTÁL” tárcája.

Mulandóság.

Karácsony már akkor elmúlt. A köruti nagy
bérkasznányát arra a néhány napra áthátotta a
szeretet ünnepének a melege, a merev felak
mintha barátságosabbak lettek volna s a szűk
udvar, mintha folyton beszűkült volna a nap, olyan
derült volt s úgy hívogatta az embert. Pedig ren-
desen alig kukkantott be a napsugár s az ember
örült, ha az udvarnak nevezett kürtödből mielőbb
besurranhatott a lakásába.

Lehet különben, hogy ezt a változást csak
magamfajta halandó látja és érzi, mert különben
egy nagyvárosi bérházban alig venoi észre még
az ilyen ünnepeket sem.

Itt-ott, ha látja az ember, hogy karácsony-
fat cipeinek a folyosón az esti homályban s be-
osonnak vele valami hátsó szobába vagy kamrába.

A hidegben a gyerekeket nem eresztik ki a
folyosóra s alig van élet a házban.

Az ünnep lopva száll a házra s lopva mulik
el. Ujjongó, dicsekvő gyermekereget nem látni;
minden apróság a szobákban örül és zajong s
ez a zaj legfőleg a szomszéd szobákba ható át.

Eppen hogy néha találkoznak a folyosón
vagy lépcsőn trécselő cselédleányokkal, akik a

karácsonyestéről beszélgetnek s a kapott aján-
dékokkal dicsekszenek.

— Én egy ruhára való szövözetet kaptam;
szép újmodi — mondja az egyik.

— Én egy kendőt, meg kötényt — mondja
a másik vagy a harmadik, ahányan éppen vannak.

Sokat nem igen beszélhetnek, mert hideg
van, meg sietni kell, hogy asszonyuk meg ne
szidja őket és szemükre ne hányja az ajándékot
ilyenformán:

— Ha tudtam volna, hogy ilyen haszontalan,
semmit se kapott volna.

Azután ezek az apró jelenetek is elmúlnak
s néhány nap múlva azt sem tudja az ember,
hogy mikor volt karácsony?

Az a kis história, amelynek a főnti előjáró
beszédét szenteltem, szintén karácsonyi ajándék-
ról szól. Talán senki sem talál benne különöset
s lehet, hogy csak az én képzelődésem avatja
jelentőssé, hogy miképen halványodik fokról-fokra
a legmelegebb szeretet is és hogyan mulik el,
míg egyszer csak vége. . .

Aminthogy mondtam, karácsony estéje
már akkor elmúlt, lopva, csöndesen. Reggel azon-
ban különös hangokra ébredtem, amelyeket az-
előtt nem hallottam s amelyek mintegy jelezték
a tegnapi nagy estét.

Az alattam való harmadik emeleti lakásból
muzsikahangok hatottak föl hozzám.

Valami kis sipláda hangja szólt. Odalenn
közlemben nem nagyon kellemesen érinthette a
fület, de ide eltompulva, álmagon jött föl a
muzsikahang, úgy, hogy jól eső meleg érzést kel-
tett s nem is kellett hozzá nagy fantázia, hogy
elképzeljem, mint csavargatja hajtóját a szőke
vagy barnafürtű apróság.

Önkéntelenül is figyeltem. A hangok biztos-
ságáról és bizonytalanságáról észre lehetett venni,
hogy mikor csavargatja a papa vagy a mama és
mikor az apróság.

Később már magára maradhatott a kicsike
a muzsikájával, mert állandóan az ő bizonytalan
csavargatásától származtak a hangok.

Lassankint azonban úgy látszik begyakorolta
magát, mert a nóták egyre biztosabban és hatá-
rozottabban szóltak.

A sipláda összes műsora különben két akkor
divatos nótából állt és csak ez a két nóta ismét-
lődött szüntelenül.

Délben, mikor hazajöttem, megint csak szólt
alattam a muzsika s alig egy-egy negyedóra
hallgatott el. Este hasonlóképen azok a hangok
fogadtak s mikor lent elcsöndesült a nóta, tudtam,
hogy most a kicsike aludni tért az ő fehér picit
ágyába.

UJDONSÁGOK ÉRKEZTEK női konfektióban, ugymint: kabátok, zakók, gallérok és szőrmeárúk, uri és fiu konfektióban: öltönyök, felöltők, téli kabátok, rövid gazdasz kabátok, utazó és városi bundák stb. Jutányos és pontos kiszolgálás. Jutányos és pontos kiszolgálás. KOVÁCS GEDEON NAGYBECSKERÉKEN.

a mezei napszamos legfőbb keresete az aratás, melyről a szaktudósító bőlesen hallgatott.

Aratáskor pedig azon munkabér alapján is, melyet a központ készített, egy arató napi keresete legalább is 12 korona. További jelentékeny keresete a feles és harmados kukoricaföldek és a cséplés. A napszammunka-kereset tehát csak kiégésitőjűl szolgál a fenti keresményeknek.

Bizony jó lenne, ha oly viszonyok között éina a magyar gazda, hogy a munkabérek a mainál egy harmaddal magasabbra emelhetné fel, manapság azonban ez sok ezreknek a pusztulását jelentené, s ezen pusztulásból ugyancsak bőven kijutna a kisbirtokosoknak is!

Éppen azért a kisbirtokos osztálynak tesz nagyon rossz szolgálatot a Délvidéki Ujság, ha olyan irányú közleményeknek ad helyet hasábjain, mint a fentjelzett klasszikus modoru cikk. Az által pedig, hogy nagy mondásokkal a kisbirtokosokat a gazdaszövetségtől való távolmaradása buzdítja, azoknak egyenesen kárára tör, mert ezáltal megfosztja őket az aratási sztrájk elleni védekezésnek egyedül lehetséges módjától.

Az aratási bérharc ellen pedig védekezni kell, mert ennek következményei kiszámíthatatlanul vészesek és ellene a védekezés jogos is, mert oly magas aratási munkabérek, mint Magyarországon, Európa egy országában sincsenek.

Ezeket óhajtottam felvilágosításként megírni a Délvidéki Ujság már jezett cikkelyére. Mindezeket megírni pedig egyrészt jogosultságom volt, mert a mezei munkásság érdekében meleg szívvel már sokat és nagyon sokodulul munkálkodtam, másrészt pedig az opportunitás is készített reá, mert mint az alakulásban levő megyei gazdaszövetségnek egyik értelmi szerzője s munkása, nem hagyhatom szó nélkül, hogy az hamis világlátásban tüntetessék fel. **Marton Andor.**

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeltől 1/2 óráig kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-6-tól 1/2-8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délig gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége nyitva minden nap délután 5 óráig este 10 óráig, vasár- és ünnepnapon délután 2 óráig este 10 óráig.

1907. január 14. Közig. biz. ülés.

Karácsony.

Mikor leszál a földre az esti szürkület, beköszöntött hozzánk a karácsony: a szeretet és béke ünnepe. Ezen a szent napon elszáll az emberek lelkéből minden harag, irigység, gyűlölet,

Mindig tudtam, hogy mikor kel föl a játékszer kis gazdája és mikor fekszik le s bizonyos voltam felőle, hogy az ő muzsikája az első és utolsó gondolata, mert szinte pontosan szólalt meg reggel és hallgatott el este. Fogadni mertem volna, hogy vele alszik és kis kacsójával álmában szerelmesen szorongatja.

És ez így ment három négy napig. Ha otthon voltam, a muzsika lent szólt folytonosan. Utóbb már unni is kezdtem az egyhangu nótázást s egy délig rendes ebéd utáni álmomat el is tűzte, úgy, hogy bosszusan mentem el hazulról.

Utközben azon gondolkodtam, hogy mégis kellemetlen lesz, ha folyton ez az egyhangu nótázás zug otthon a fülemben s mikor este hazamentem, már idegesen gondoltam a muzsikaszóra. Meglepetésemre ez nap este — talán ez ötödik nap volt — nem hallottam a sipláda nótáit.

Talán korábban lefektették a kicsikét, ami némi megnyugvást keltett bennem. Vagy talán beteg? — tűnődtem magamban, mert máskor egy jó órával hazatértem után hallgatott el csak a muzsikaszó.

De úgy látszik egyik okoskodásom sem találta el a valót, mert alig félóra mulva fölhangzott az ismert keringő melódiája. Ezuttal azonban a muzsikálás nem tartott sokáig. Talán kétszer vagy háromszor ledarálták a két nótát s azután csend lett.

És reggel sem hallottam a muzsikaszót mindjárt. Csak a mikor az ajtón kiléptem, akkor verődött föl hozzám a hangja.

Délig hasonlóképen alig egyszer-kétszer nyikant meg a sipláda s az is úgy hallatszott, mintha valaki csak úgy véletlenségből, vagy szórakozottságból hozzá kapott volna.

Most, hogy nem folyton untatott a muzsi-

melyet szívükben éreznek egymás iránt s helyét a legmagasztosabb érzés, a szeretet és a testvériség érzete foglalja el.

A karácsonyfa ágain kigyulnak a gyertyák és reszkető fényükben kétezer év története csilámlik meg. Parányi lángjai örök szimbóluma a szeretetnek; fénye bevilágít minden zeg-zugot; melegét is érzi ma minden, még oly sivár, önző, magába zárkózott lélek is, ha továbbra nem, csak egy pillanattig, míg elgondolkodik karácsony ünnepeinek jelentőségén.

Kétezer évvel ezelőtt ujjászületett a világ, de azóta nagyot fordult az idő kereke s ma újból ráférne a szeretetnek az a varázsereje, mely akkor betöltötte az emberi szíveket. Ez az érzés az, mely felmagasztalja az embert, amely boldogságának legbiztosabb alapja és életének leg-erősebb támasza. Az igaz, benső, őszinte, önzés-telen szeretet. Ez forrása minden nemes tettek s a testvériség legmagasztosabb gondolatának.

Felre ma minden váddal, gáncscsal, gyűlölettel! Töltsé be ma mindnyájunk szívét isten dicsősége, egymás szeretete, a béke gondolata s megbocsátás érzete mindazok iránt, kik valamiben vétettek ellenünk. Karácsony ünnepe minden hívő lélek egy közös eszmében egyesüljön egymással: a hitnek és szeretetnek egyedül boldogító és megnyugtató gondolatában.

A keresztényvilág természetesen nagy fény-nyel ünnepeli meg karácsony ünnepét s a templomokban mindenütt föleng a dicsőítő ének, a szeretet nagy ünnepéről, amelyre mi is szeretetteljes jókívánságainkat küldjük az olvasónak.

A nagybecskerei róm. kath. plébánia templomban az istentisztelet sorrendje a következő: 24. éjjelel 12 órakor éjjeli mise, celebrálja Magyary Pál pápai kamarás, plébános nagy asszisztenciával. 25. éjjelel kedden, reggel 6 órakor pástornise, fél 8 órakor csendes mise. Utána szent Antal ájtatosság, magyar szentbeszéddel, tartja Magyary Pál plébános. Fél 9 órakor csendes mise magyar szentbeszéddel. 10 órakor zenés nagymise, német szentbeszéddel, tartja Magyary Pál plébános. Az egyházi ének- és zenekar Kempter „Pastoral mise”-jét adja elő. Offortoriumra Gütler „Karácsonyi ének”-ét éneklé a kar. 26. éjjelel szerdán fél 8 órakor csendes mise német prédikációval, fél 9 órakor csendes mise, 10 órakor szent István első vértanu emlékére nagymise magyar szentbeszéddel, tartja Magyary Pál plébános, d. u. 3 órakor ünnepi vacsorna. 28. éjjelel csütörtökön szent János evangélista napján fél 8 órakor csendes mise, utána az ös-időktől szokásos bormegáldás és 9 órakor nagymise.

A református templomban karácsony első és második napján d. e. 10 órakor istentisztelet lesz urvacóra osztással.

— Jávahagyott alapszabályok. A m. kir. belügyminiszter a nagybecskerei „Sirályok” evezős-társaság, a rudnai önkéntes tűzoltó-

halás, ismét ügyelni kezdtem. Így látatlanba érdekelte a sipláda sorsa. Hogyan mulik el a szeretet felőle, hogyan lesz kegyvesztetté.

Bizonyosan ez volt a sorsa, mert most már csak néha-néha hallottam föl muzsikaszót, azt is csak úgy félig alharapva.

Szinte láttam, hogy buslakodik a játékszer valami kis asztalon, elhagyatva, míg kis gazdája másra pazarolja kegyeit. Elképzelttem, hogyan kerül le az asztalról a földre, a földről a sarokba s ez is arrább löki, az is arrább rugja.

De még néha-néha gondoltak rá. Kegyelemből, vagy unalomból talán megcsavargatták egy párszor a hajtóját s föl-föl sirt hozzám egyik vagy másik nóta.

Én valósággal úgy éreztem, hogy sir az a boldog játékszer, mert a hangja olyan fatyolozott volt, mint mikor az ember könyek között beszél.

Egy nap már egy hangot sem hallottam. A következő nap hasonlóképen, bár délig valósággal azért maradtam otthon tovább, hogy vajjon hallom-e egyszer is a muzsikaszót.

De nem hallottam többet, sem az nap, sem az utána következő napokon. A kis sipláda teljesen kegyvesztett lett s talán már valahol a szekrény alá rugva buslakodik az emberi szeretet gyarlóságán és mulandóságán.

Azonban még ennél is rosszabb sorsa lett. Vagy egy hét mulva, mikor reggel elmentem hazulról, éppen szembe jött velem az alattam lakók cselédeje. A személtádban a szeméttel vitte le.

Olyan véletlen pillantást vettem a szemétre és ott láttam a tetején a kis sipládát, behorpasztva, szétrepesztve . . .

Tudja Isten, úgy elfacsarodott a szívem . . .

Somfal János.

testület és a János házai katolikus főalapszabályait a jóváhagyási záradékkal ellátta.

— Jegyzőválasztás. Az ujon alakult Keresztes nagyközségben tegnap délelőtt volt a jegyzőválasztás Steinbach Antal főszolgabíró elnöklésével, amelyen Torday Antalt választották meg a község jegyzőjévé.

— A múzeumok és könyvtárak országos tanácsának új tagja. Apponyi Albert gróf vallás-és közoktatásügyi miniszter Gallovich Jenőt, a D. M. K. E. főtitkárát a múzeumok és könyvtárak országos tanácsába tanácsstaggá nevezte ki.

— Doktoravatás. Tóth Rezsőt, Tóth István kir. tanácsos, pénzügyigazgató fiát e hó 22-én szombaton a kolozsvári tudományegyetemen a jogtudományok doktorává avatták.

— Új tanítónő. Végh Margit kisasszony, Végh Ferenc óteleki jegyző leánya szombaton e hó 22-én tette le Budapesten a tanítónői vizsgát kitüntetéssel.

— Iparhatósági ülés. A városi tanács, mint első fokú iparhatóság szombaton, e hó 22-án dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen Jung Mihálynak bérkocsitársasra és Bortscheller Jánosnak mészáros és hentesipar folytatására adtak iparrendelvényeket. Az ülés ezeken kívül még folyó ügyek elintézésével foglalkozott.

— Karácsonyfa-ünnepély a zárdában. A Mária kongregáció legutóbbi nagyszabásu hangversenyének bevételét arra használta fel, hogy 16 szegény iskolás leánykát láttak el rubanműekkel és különféle karácsonyi ajándékokkal, a melyeket e hó 22-én, szombaton délután 4 órakor adtak át ünnepélyesen a kicsikéknek. A lélekemelő ünnepélyen résztvettek a Mária kongregáció összes tagjai és nagyszámu előkelő közönség, amely zsufolásig megtöltötte a zárdatornatert. Több karácsonyi daltát előadása után Magyary Pál pápai kamarás, plébános, az intézet igazgatója szép beszéd kíséretében ecsetelte a karácsonyfa és a bethlehemii jászol jelentőségét s a szegény gyermekek nevében köszönetet mondott a Mária kongregáció tagjainak nemeslelkű jótéteményükért. Ezután Tietze Stefánia, Novák Berta és Szabó Jolán tanítónők kiosztották az apróságoknak az ajándékokat és azzal a szép ünnep véget ért.

— A Dmte ünnepel. Tudvalevő, hogy a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület fényes palotát épített Szegeden, mely magában foglalja az egyesület nagy szegedi nevelőintézetét és amely egyuttal a rövid idő alatt annyira kiterjedt és a nemzeti életben oly hatalmas tényezővé vált kulturintézmény székháza is. Ennek a palotának felavatási ünnepélye az 1907. évi február hó 8. napján lesz. Az ünnepségek már az előző napon, február hó 2-án kezdődnek. Ekkor lesz ugyanis a Kass vigadó összes terméiben a közművelődési egyesület báija, melynek fényét és nagyszabásu arányait már az a körülmény is biztosítja, hogy a bál védnökségét József kir. herceg és neje Augustia kir. hercegnő asszony vállalták el. A bálon, melyet a városi színházban díszelőadás előz meg, Délmagyarország összes főispánjai, a vármegyei előkelő hölgyközönsége, vezető emberei s a szegedi társadalom színe-java részt vesznek. A bálra szóló meghívókat az egyesület elnöksége a napokban küldi szét. Az egyesület elnöksége ez uton is felkéri az egyesület tagjait, hogy, akik a bálon részt venni óhajtanak, ebbeli szándékukat közöljék, hogy a meghívókat a rendezőség számukra megküldhesse. Az ünnepélyekre a kereskedelmi miniszter felsőruha jegy váltására jogosító igazolványokat bocsajtott ki, melyeket a rendezőség szintén idejében megküld az ünnepségeken részt venni óhajtó tagok részére. Másnap, február hó 3-án lesz azután a D. M. K. E. székházának ünnepélyes felavatása a különböző felekezetek püspökei által a magyar kultúra erejének és a magyar társadalom összetartozandóságának dicsősége. Ugyanczen a napon délután 5 órakor a D. M. K. E. hölgybizottsága, élen Rónay Jenőné, báró Gerliczy Ferencné, dr. Kelemen Béláné és Fernbach Károlyné elnökökkel, a Tisza-szálló összes terméiben táncestélyt rendez a Szegeden időző vendégek tiszteletére.

— Temetés. Tegnap délután fél 4 órakor szentelték be Hausner Achilles cs. és kir. alezredes szombaton elhunyt nejeének holttestét. A Mária Terézia-utcai gyászháznál nagy közönség jelent meg, hogy lerójjá kegyeletét a korán elhunyt derék uró iránt. A gyászszertartáson, amelyet Magyary Pál pápai kamarás plébános végzett, megjelent Meska cs. és kir. közös- és Neuschel honvédelezredes vezetésével a közös hadsereg és honvédség itt állomásozó tisztikara is. A szertartás után az elhunytat a gyászokocsira tették s kivitték a pályaudvarra, ahonnan este Troppauba szállították s ott helyezik örök nyugalomra.

— **Esküvő.** Folyó hó 22-én volt Engels Adám módosi róm. kath. népiskolai tanító esküvője Székő Emilia kisasszonnyal, Szecső Károly módosi járásbíróval végrehajtó és néhai neje Gados Emilia leányával. Násznagy volt Szőke Károly dr. táblabíró és Rankov Lajos plébános.

— **A vasuti menetrend.** A vasuti menetrend tárgyában a Nagybecskereki Lloyd-társulat a polgármester felhívására egy előterjesztést dolgozott ki, mely a lokális kereskedelmi érdekek szempontjából szükséges változtatásokat tartalmazza. A tervezet a városunkat érintő összes vonalakra terjed ki és részben a menetsebesség fokozása, részben egy vonat beállításával óhajtja egyrészt városunk, másrészt a főváros és a megye vidéke között a szorosabb összeköttetést helyreállítani. A menetrend-készítés kidolgozása Braun Armin Lloyd-tagnak munkáját dicséri. Kivánatos volna, ha a dicséretes akció eredményével járna.

— **Szabó Iparosok Ünnepe.** A gör. kel. szerb cipész, csizmadia és papucsos iparosok holnap és hó 25-én ünneplik védőszentjük Szpiridion püspök napját. Ez az ünnep még a régi céhrendszer maradványa, amelyet még a céhek fennállása idején mindig nagy fényvel tartottak meg. A nagybecskereki szerb iparosok most felélevenítként a napot s holnap este a kaszinóban táncmulatságot is rendeznek, amelynek jövedelméből egy egyleti, egyházi zászlót akarnak beszerezni.

— **Adományok.** A jótékony nőegylet ovodájának karácsony-ünnepélyére dr. Dellmannics Lajosné urad 10 koronát, Holländer Károlyné urad 1 doboz habstüteményt, Kertész A. ur 1 pár cipőt, a választmányi tagok pedig süteményt és gyümölcsöt adományoztak. A jótékony nőegylet a nemeslelkű adakozóknak ez uton fejezi ki hálás köszönetét.

Szalay Józsefné urad, a „keresztény nőegylet” elnöknője 20 pár téli harisnyát küldött a városi menház szegényeinek, mely nemeslelkű adományért hálás köszönetet mond dr. Perics Zoltán polgármester.

— **Községi előjárók választása.** Módos község előjáróinak mandátuma az év végével lejárván, folyó hó 27-én csütörtökön délelőtt fogják az új bírókat, albirókat, az esküdteket és a pénztáros megválasztani.

— **Pasztortársulatok.** A németeleméri községi elemi iskola növendékei a karácsonyi ünnepek alatt december 25., 26., 29. és 31-ikén Németeleméren a nagyvendéglőben karácsonyi pasztortársulatokat adnak elő. Belépődíj: I. hely 80 fillér, II. hely 60 fillér, III. hely 40 fillér, állóhely 20 fillér. Kezdeté este fél 8 órakor.

— **A V. H. O. Sz. ülése.** A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége 1906. évi december hó 30-ik napján (vasárnap) délután 3 órakor, Budapesten az „Othon” írók és hirlapírók köre helyiségében (VII. Dohány-utca 76. sz.) igazgatósági ülést tart, melyre az igazgatóság és felügyelőbizottság tagjait ezennel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. 2. Elnöki megemlékezés a Szövetség tíz éves fennállásáról. 3. Az elnökség jelentése. 4. A felvételre jelentkező és kitépő hirlapírók kérvényeinek elintézése. 5. A tagdíjakkal hátralekötött tagok törése. 6. Segélykérések elintézése. 7. Jelentés a vasuti szabadjegyek ügyében. 8. Javaslat a hirlapírók eltérőléseiről és a politikai hirlapírók és hirlapírók közötti viszony rendezéséről. 9. Javaslat a hirlapíró-kamarai intézményről. 10. Indítványok.

— **Fehér karácsony.** Múltán évek óta szürke piszkos idő rontotta a karácsony poézisét, a krónikásnak föl kell jegyeznie az idei karácsonyt. Az idén igazi fehér karácsonyi idő van s szűzi tiszta fehérben várja a föld a Megváltó születését. Ropog a hó a talp alatt. . . És amint évek óta nem volt olyan fehér a karácsony, mint az idén, olyan hideg sem volt, mint most. Reggel 8 órakor 12 fokot mutatott a hőmérő a zerus alatt Celsius szerint s a karácsonyi poézist csak az a keserv árnyalja be, amit a hideg okoz a szegény embernek. Ehhez a zord keménységhez a szeretetnek sok sok melege kell. . .

— **Felolvasás a kereskedő ifjak együletében.** A nagybecskereki kereskedő ifjak együletében tegnap, vasárnap délután 4 órakor Galandauer Arhur „Gépezet, nagyipar és gyári munkás” címmel, mely tartalmu, szociális kérdéseket fejtegető, mindvégig érdekes felolvasást tartott, amelyen a kereskedővilág nagy száma an vett részt.

— **Szerb közbirtokossági gyűlés.** A nagybecskereki gradnolica-csontikai közbirtokosság tegnap délelőtt tartotta meg a város háza nagytermében évi rendes közgyűlést Páncs Dániel városi tanácsnok, hatósági biztos elnöklésével. A közgyűlésen megejtették a tisztújítást is, mely szerint megválasztották: elnöknek Grubacski Pera, alelnöknek Raczkov Száva, pénztárosnak Lambity Mladen, igazgatósági tagoknak Turinszki György, Erzsi Steva, Raczkov Zsiva, Kirtyánszki Ára,

Dimítrevics György és Gruin János, felügyelőbizottsági tagoknak Erzsi Ignát, Grubacski Zsivat és Vukov Györgyöt.

— **Gazdák ülése.** A torontalmegyei járási gazdaszövetségek végrehajtó-bizottsága szombaton e hó 22-én Nagykikindán Rónay Ernő elnöklésével ülést tartott, amelyen résztvettek báró Hauser Károly, gróf Csokonics Sándor, dr. Pap Géza, Solymoss Gusztáv és Marton Andor egyesületi titkár. Az ülés a járási szövetségek megalakításának módszereivel és egyéb szövetségi belső kérdésekkel foglalkozott.

— **Gépezet vizsgája.** A gőzgépezet és gőzkazánfűtők vizsgálata a Temesvárot szervezett bizottság által 1907. évi január hó 13-án reggel 8 órakor a m. kir. államvasutak műhelyépületében fog megtartatni. A vonatkozó szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez, Temesvár (Józsefváros, Kültér 2. sz.) címezve, legkésőbb a megelőző napon nyújtandók be.

Nagybecskereki gépgyár vas- és fémöntőde, Braun és Prandell gyártelepének leírása. A gyártelep a Temesvárt-ut 108–110 hrsz. alatt, a nagybecskerek—szombolyai keskenyágányu vasut Nagybecskerek Várház vasútállomásával szemben fekszik, kiterjedése 2 katasztrális hold. A főépület az utca szintjében 50 méternyi hosszúságban és 10 méter szélességben épült, mindenhol nagy vasrámasz ablakokkal, ezen főépületben el vannak helyezve: 1. Belépőben a tágas szerledebe jutunk, mely is 22 méter hosszú és melynek egyik sarkában a kazánkovács van elhelyezve, itt ideiglenes elhelyezést nyert egy lemezhejtőgép és egy marógép, innét balra a 2 gépműhelybe jutunk, hol két nagy esztergápad, két furógép, két hosszú szatupad 8 sztuval, 6 löerejű rezervmótor és az utca felőli sarokban pedig az anyagkezelőiroda található, itt helyreagyott a még benem érkeztetett csavarágógép és vasgyalugépek. A szerlede átmenve az épület jobboldali részében 3 az asztalos műhelybe jutunk, hol az ablakok előtt két gyalupad csinos szerszámokrényekkel, közepén pedig nagy szerszámfűrés, körfűrész, továbbá gyalugép és fűrészgép van elhelyezve, az összes munkagépek közül közlőmivel erőhajtásra vannak berendezve s mindegyik külön-külön csatlakozható be és ki, innét tovább haladva 4. az öntődebe kerülünk, ennek délyugoti sarkában az öntökemence épített, melylyel is egyelőre egyszeri leöntésre 100 kgr. vasat avagy fémot lehet leönteni. E teremben a nagy öntökemence beérkezéig a lakatosok egyrésze van saupadokkal elhelyezve. A gépház a tágas, két részre osztott udvar közepén fekszik, szép tágas épület, melyben egy 30 négyzetméternyi fekvőleges vízvezeték stabilizáción, 16 löerejű Tangyes stabilgép, előmelegítő és gőszivattyú van elhelyezve, a gőzgépről a szij egy földalatti folyosón át egyszerű áttétellel a főépület egész hosszában a menyezeti alatt elhelyezett főközlőművet hajtja meg. A gépház mögött épült a 20 méter magas remek kivitelű kémény. A baloldali udvarban, a főépülettel párhuzamosan egy 35 méteres hosszú 8 méter széles gépraktár épült, mely azonban már most az elhelyezett gépekkel megtöltött, hogy legrovidebb időben nagyobbítása szükségessé válik. A jobboldali udvar anyaglerakóhelynek szolgál, itt a faraktár és őrszoba egy 18 méter hosszú épületben van elhelyezve. A gyár jelenleg kukorica-morzsolókon dolgozik, melynek minden egyes része itt készült, kivételül teljesen elűt az eddigi forgalomban volt hasonló műk gépektől, kiállításuk, csinos formájuk, részeinek tiszta kidolgozása, valamint munkabírása rövid időn belül kedvelté tették. A teljes üzem csak tavasz felé lesz megkezdhető, amennyiben még a munkagépeknek több mint fele nem szállították. Jelenleg 25 munkás dolgozik.

— **Egy nyulért — egy láb.** Sulyos szerencsétlenség érte tegnapelőtt Petkó János csakovai parasztlányt. Petkó nyulvadászatra ment és a puskját úgy akasztotta a vállára, hogy annak esőve lefelé volt fordítva. Szemlelődes közben Petkó megpillantott egy nyulát, mivel azonban a nyul puskalövésnél távolabb volt, közelebb akart férközni hozzá. Közben azonban egy árok útját állta s ezt át akarta ugrani, amint azonban az árkon át akart ugrani, megbotlott, a fegyver elcsúszott és a golyó a bal lábába fordított, amelyet teljesen összeroncsolt. Esméletlen állapotban szállították a kórházba, ahol tegnap amputálták a lábát.

Nagyon gyakori az utóbbi időben a paprikának hamisítása. Egészelegre káros török és spanyol paprikát hoztak még Szegedre is, melynek világhírű paprikája egyik legnagyobb kivitelű cikke. Az országosan ismert Pálffy Testvérek szegedi gyára, melynek kitűnő minőségű édes rózsapaprikája mindenütt ismert, D. M. K. E. elnevezés alatt is forgalomba hozza ugyanazt a kitűnő minőségű paprikát. A D. M. K. E. (Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület) paprika igen csinos, izléses kiállításban kis porcellán tartányokban kerül forgalomba, melyekből darabját 1 korona előleges seküldése mellett bérmentve küld a cég, mint mintát, az ebből eredő tiszta jövedelem egy része a D. M. K. E. javára lesz fordítva.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűvíz valamennyi hasonló vizet tartós hashajtó hatása és emittéremeltő kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet. (1)

A Dr. Richter-féle Liniment. Caps. comp. (Horgony-Pain-Expeller) igazi, népszerű házi szerre lett, mely számos családban már több mint 37 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájás, fejfájás, köszvény, csuszál stb.-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő házi szer jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és üvegekben a 80 fillér, 1 korona 40 fillér és 2 korona a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony” védjegyre és a Richter cégjegyzékre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

Lapunk legközelebbi száma a karácsonyi ünnepek miatt csütörtökön a rendes időben jelenik meg.

FERENCZ JÓZSEF keserűvíz

(1073—1047)

Mulatság.

— **A jótékony nőegylet estélye.** A nagybecskereki jótékony nőegylet január 12-iki estélyére nagyban folynak az előkészületek. Az estély programjának attrakciója, mint már említettük, az előképsorozat lesz, amelyből már próbát is tartottak. A próbákban következtetni lehet, hogy az előképek ritka szép látványosságot fognak nyújtani, úgy hogy a közönségnek előrangú évetetben lesz része. Itt közöljük egyebekben az estély részletes programját:

1. Zene. Előadja a nagybecskereki filharmonikusok egyesült zenekara.
2. Prólóg. Irta: Borádi Lajos. Előadja: Pásztor Riza báróné.
3. Szerelmi kettős, Ruszka Jenőtől. Énekli: dr. Hetey Zoltánné urhölgy és Éllás Mariaka k. a. Zongorán kíséri: Schröder Béláné urhölgy.
4. Vonós négyes. Előadja: Schneider Miklós (első hegedű), dr. Steinbach Béla (gordonka), Ripka Imre (más hegedű), Kadsiburger Ede (más hegedű).
5. Ritornelle. Előadja: Kupuszárovi Jenő.
6. A nevelő. Vigjáték 1 felvonásban. Szereplők: Bakalovich Dóra k. a., Bánlaky András, dr. Örléy Kálmán.
7. Siciliana, Mascagnitól. Énekli: Kegye Sándor. Zongorán kíséri: Schröder Béláné urhölgy.
8. Pottpouri a „Vig özevgy” c. operettből. Előadja a nagybecskereki filharmoniai egyesült zenekar.

— **A mesélő nagyma.** Mesélő nagymama — Boika Béláné urhölgy. Mese — Popovics Péci Szilárdna urhölgy. Rege — Schnell A frédé urhölgy. Költészet — Bakalovich Dóra kisasszony. Phantasia — Hertelendy Ferencné urhölgy. Terpsychore — Linyacszy Zsófia k. a. Enterpe — Beller Antónia k. a. Melpomene — dr. Jankovich Milanné urhölgy. Uránia — Deutsch Piri k. a. Thalia — dr. Zakariásné urhölgy. Költő — Farkas Vince. Harlequin — Grandjean Emil. A világ szelleme — Szöllösy Ernő. Vasorru baba — Bielek Mihály. Tündérek: Burget Rózi k. a., Szilágyi Rózi k. a., Jeszenszky Jolán kisasszony, Ambrózy Margit k. a., Reiner Irén k. a. Unokák . . .

— **„Hőféherke.”** Királyné — Perics Zoltánné urhölgy. Hőféherke — Stassik Zsófia kisasszony. Királyfi — ifj. Thury Mihály. Tündérek: Tóth Ilonka k. a., Herr Anna k. a., Szlammer k. a., Novák Hedvig k. a., Erdős Jolán k. a. Iső szárnysegéd — Lochert Ferenc főhadnagy. Főudvarmester — Reitter Oszkár. Főlovászmester — Enyedy István főhadnagy. Főpohárnok — Bakalovich Piátó. Főasztalnok — Schlett Artur hadnagy. Kincstárnok — Kéler Béla. 7 törpa. Apródok . . .

— **„Hamupipőke.”** Királyné — Janko Agostonné urhölgy. Király — Hertelendy Ferenc. Királyleányok: Rukavina Arturáné urhölgy, Mucsalov Péterné urhölgy. Hamupipőke — Marton Andorné urhölgy. Királyfi — Demkó István Udvarhölgyek: dr. Brájler Lajosné urhölgy, Maurer Gyuláné urhölgy, Vaszily Endréné urhölgy. Palotahölgyek: Guzzenberger Margit k. a., Lissatz k. a., Lowieser Gácsi k. a., Thury Mici k. a., Weisz Irma k. a., Gyorgyevits Danica k. a. Kamarások: dr. Mihalicz István, Bujkovszky Gusztáv, Solymossy Zoltán. Apród . . .

9. Tableau. (Mese ország.)

10. Bolero. Előadja: Bánlaky Andrásné urhölgy és dr. Örléy Kálmán.

11. Zárinduló.

A filharmonikusok Szilveszter-estélya.
Közeleg az évforduló napja s alig van egylet, társas-kör, amely ez alkalommal ne rendezne a maga körében valami szórakoztató egyveleget, hogy mulatságosan fejezzék be az évet és hasonlóképen kezdjék meg az újat. A számos szilveszteri mulatságok között azonban mindenestre a nagybecskereki filharmoniku-ok egyleteé tesz az első, mert művészi nivór álló programja a legfinomabb izléseket is ki fogja elégíteni és egyéb szórakozásokról is bőven gondoskodik. Az estélyt a kaszinóban tartják meg és műsora a következő: 1. Induló, előadja a filharmoniku-ok zenekara. 2. „Egyveleg”, Lehár Ferenc „Vig óvegy” című operettjéből, előadja a zenekar. 3. „Ballscenen” (keringő) előadja a férfiak. 4. „Hőfuvás”, vígjáték 1 felvonásban. Személyek: Guggenberger Margit, Brunet József, Fazekas Andor, Kupuszárovs Jenő és Kanizsa Armin. 5. Humoros harsona (oo) és néger kuplák, előadja Fazekas Andor és Péics Károly. 6. „Bekvartélyozás”, víg monológ, írta Herczeg Ferenc, előadja Szilágyi Rózsika. 7. „Robinsonok”, paródia 1 felvonásban. Személyek: Kaffka Nóra, Guggenberger Margit, Kolos Janka, Gregor Milka, Erdély Margit, Szilágyi Rózsika, Kupuszárovs Jenő, Brunet József, Fazekas Andor, Söprös Valtér, Kaufmann József. 8. „Violanista Diabolo da Palermo”, hegedűszó, előadja Schneider J. 9. Nápolyi népekek, quartett, előadja: Filkovich Boldizsár, Koch Ferenc, Napholtz Jenő és Péics Károly. 10. Klinger és Springer bécsi dalduettját, előadja Kupuszárovs Jenő és Tolveth Oszkár. 11. Újévi köszöntő, egy képben, írta Filkovich Boldizsár, előadja Brunet József, Kaffka Győző és Kolos Janka. Az estélyre már nagyban folynak a próbák Brunet József rendezésével.

Irodalom.

A Divat Szalon XX. évfolyamát járja. Mialatt az asszony-szabadító, asszony-boldogító apostolok szószékekről hirdetik a felszabadulást, a boldogulás ígét, ami egyetlen magyar asszony-ujságunk csendes munkálkodásai, dobszó és trombitaharsogás nélkül körülbelül célhoz is ért: felszabadította az asszonyainkat s megnyitotta előttük a boldogulás útját. Felszabadította őket a tudatlanság, a tétienség járma alól s megismertetvén őket a munkával és a kötelességekkel, utat nyitott nekik az egyetlen igaz boldogulás felé. — Azok, akik e derék, komolyirányú női lap sorait husz év óta olvasgatják, nem lettek tudósok, ügyvédek, szónokok, nem lettek még csak választó és választható polgárok sem, hanem asszonyok lettek a szó ama nemes, hasznos, áldott értelmében, a milyennek a magyar asszonyt, a férfi feleségét Szabóné Noga Janka, a Divat Szalon munkás szerkesztője képzei. A divatlap csábító és kedvelt jellegje alatt komoly, szent-célú tanítások jutottak el a magyar uri házak asszony-szobáiba és elvégezték becsülettel az asszony-szabadítás és asszony-boldogítás munkáját. Ezért meg kell becsülnünk a Divat Szalont, a derék asszony-ujtságot, mely a mi megbecsülésünket busásan viszonozza is. Szébb, díszesebb, tartalmasabb s főképen nemesebb irányú lapja nincsen az asszony világnak, jobb tanácsadója, vagy hűségesebb támogatója sehol. Ebben a lapban mindent megtalálhatunk, a mire a dolgos, szorgalmas, tudnivágyó nőnek szüksége van, mindent, még a takarékoság példáját is, mert hiszen ebben is elől jár s az ingyen-mellettétekkel, gyermeklappal, szabásivekkel bőven ellátott fényes kiállítású és dus tartalmu lapot a lehető legolcsóbban adja. 1/4 evre 3 koronáért. A Divat Szalon kiadóhivatala, mely Budapesten, IV., Eskü ut 5. sz. alatt van, mindenkinek ingyen és bérmentve küld mutatvány-számot, ki e végeit hozzá fordul.

TÁVIRATOK.

A király karácsonya.

Budapest, december 24. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a király ma reggel Wallseebe utazott Ferenc Salvator főherceghez és leányához, Mária Valéria főhercegnőhöz s az ő családjuk körében tölti a karácsonyi ünnepeket.

A szerb egyházi kongresszus.

Budapest, december 24. (A „Torontál” ered. távirata.) Karlócáról sürgönyzik: Ma nyitotta meg itt a szerb egyházi kongresszust Brankovics György pátriárka. Az épületen, ahol a kongresszust tartják, fekete-sárga és szerb zászló leng. A megnyitás után fölolvassák Wekerle Sándor miniszterelnök átiratát, amelyben tudatja, hogy a király a kongresszus meglátását engedé-

lyezi s ezuttal királyi biztost nem küld ki a kongresszusra. Vuacsevics Vazul kifogásolja, hogy a leirat magyar, Krasovjevics pedig azt mondja, hogy csak a leirat szerb nyelvű fordítását kell hivatalosnak tekinteni. Ezután a delegátusok mandátumainak igazolása következett.

Tisza István Budapesten.

Budapest, dec. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Nagyváradról sürgönyzik, Tisza István gróf december hó 29-ikén Budapestre utazik s ott marad tavaszig. Hir szerint Tisza István gróf a főrendiház januári ülésein nagyobb szabású beszédet mond.

Bánffy szegedi beszámolója.

Szeged, december 24. (A „Torontál” eredeti táv.) A szegedi újpárt vezetőjének értesítése szerint Bánffy Dezső báró, kinek beszámolóját tegnapi jelezték, dec. 29-ikén szombaton délután érkezik Szegedre és 30-ikán, vasárnap délután mondja el beszámolóját.

A kolozsvári mandátum.

Budapest, december 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Kolozsvárról jelentik, Wesselényi Miklós báró, akinek koronaörre való választása miatt új választás alá kell vetnie magát, ma mondotta el programbeszédét.

Rablótámadás egy vonat ellen Budapesten.

Budapest, december 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Vakmerő rablótámadás történt tegnap éjjel a fővárosban. A Rákospalotáról Budapestre menő szenteszállító vonatot ugyanis a kőbányai felső állománál fegyveres rablóbanda támadta meg. A banda a vonatot megállította s a szent akarta elszállítani. Szerencsére a vonatot két rendőr kísérte, akik szembeszálltak a rablókcal. A rablok erre lövöldözni kezdtek a rendőrökre, de nem találtak. A rendőrök visszalöttek s az egyik rablót le is löttek. Erre a rablók magukkal vive lelőtt társukat, megfutamodtak. A vakmerő rablók ellen a legszélesebb körű nyomozás folyik.

Betörő pincér.

Budapest, december 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nagyváradon Windschmidt Gyula pincér öz. Pollákné vendéglősnő Wertheim-szekerényét fölfeszítette s onnan 8000 koronát elvitt. A betörő pincér a pénzzel Budapestre szökött, az itteni rendőrség azonban az éjjel egy mulatóhelyen elfogta. A pincér elfogatásakor holtrészeg volt s eszméletlen állapotban vitték be a rendőrök a főkapitányságra.

Budapesti gabonatorzsda.

Budapest, 1906. december 24.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzése.

Buza	Kilós	100 kilogr. ára		Kilós	100 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki	75	—	—	72	14.65	15.10
Pestvidéki	74	—	—	78	14.30	14.80
Bánsági	75	13.95	14.20	79	—	—
Bácskai	75	14.05	14.40	78	14.70	15.
Szerbiai	78	—	—	79	—	—

Egyéb gabonafajták		100 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig
Rozs	elsőrendű	—	—
	középmínőségű	12.65	12.75
Árpa	takarmányárú l. r.	12.50	12.60
	másodrendű	—	—
Köles	—	—	—
Zab	elsőrendű	—	—
	középmínőségű	14.50	15.
Tengeri	helföldi új	—	—
	román vagy bolgár	9.20	9.80
	cinqquantin	—	—
Repce	káposzta	—	—

Határidő-üzlet.

Budapest, december 24. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:
 Buza (áprilisra 1907.) . . . 14.86 — —
 Buza (okt. 1907.) . . . 15.44 — —
 Rozs (áprilisra 1907.) . . . 13.16 — —
 Zab (áprilisra 1907.) . . . 15.00 — —
 Tengeri (májusra 1907.) . . . 10.22 — —

Nem kidobott pénz.

hanem határozottan győződéses a tény, amit a Scott-féle Emulsió-ért kiadunk, mert a jó, erőteljes egészség mindig többet ér a vagyonnál. A Scott-féle Emulsió a legjobb norvégiai gyógyszerkészítéssel tartalmazza és kizárólag csak ezt a minőséget használják a Scott-féle Emulsió készítésére. A magában sajátos Scott-féle készítési eljárás 30 éven át gyűjtött tapasztalatoknak és tanulmányoknak az eredménye. Ezen szer rendkívüli hatással bír és ott, ahol betegséget gyógyítani, vagy a betegség pusztító következményeit kell leküzdíteni, gyors és biztos sikert ér el. A közönséges csukamájolajjal megközelíthetetlenül sem lehet oly kedvező, biztos eredményeket elérni, mint a Scott-féle Emulsió-val.

A Scott-féle Emulsió valódi áldásnak jele a „hátán nagy csukahalal vivő halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beklejtésével ellenében mintával bérmentve szolgál.

Dr. BUDAI EMIL „Városi gyógyszerész”
BUDAPEST, IV., VÁCLUTCA 34/36.

Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 f.
(93-84.16) Kapható minden gyógyszerertárban
(93-84.44)

Nyilttér.*

Mindenütt kapható

Szaga Kalodont

nélkülözhetetlen fogtisztító-szer,
a fogakat tisztán, fehéren és épségben tartja.

(353-42.39)

MOST JELENT MEG!

FORRADALOM

SZOCIALIS REGÉNY. IRTA: SOMFAI JÁNOS

Kapható Nagybecskereken a kiadónál: **Pleitz Fer. Pál** könyvnyomdai műintézetében és minden könyvkereskedésben. A pompás kiállítású husz íves érdekes könyv ára füzve 4 korona, kötve 5 korona.
(1022-x.33)

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Ervényes 1906. október hó 1-től.

Erkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:
 Femevár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 33 perc.
 Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
 Budapest—Nagykikimáról: este 9 óra 43 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
 Zsombolyáról, Verseczről, Alibanáról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
 Mósosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 8 óra 30 p.
 Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
 Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 p.
 Bégaszentgyörgyről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 óra

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 8 óra 43 p.
 Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
 Nagyikluda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
 Zsombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
 Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibanára: reggel 8 óra 33 p.
 Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 58 p. délután 5 óra 25 p.
 Mósosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 33 p.
 Bégaszentgyörgyre: (keskenyvágányu vonal) délután 12 óra 20 perc.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyzettek a Nagybecskerekben, 1906. évi december hó 23-án megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	6.70 korona
kétszemes		6.—
rozs		5.50
árpa		5.40
zab		6.70
kukorica		4.10
repce		15.—
széna I.		5.—
II.		4.50
szalma I.		4.—
II.		3.—
burgonya I. kilogr.		—8
marhabús I. 1 kilogr.		1.46
II.		1.25
borjú hús I.		2.—
II.		1.90
disznó hús I.		1.80
II.		1.70
juh hús		1.04
zár		1.68

886. B. v. k. sz. 1906.

1135-1.1

Árverési hirdetmény.

Alólirott kir. bir. végrehajtó által közhírré tétetik, miszerint a tekintetes nagybecskereki kir. járásbíróóság 1906. évi november hó 10. dik napján kelt Sp. II. 742/3 számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbíróáságnak 1906. évi november hó 10. dik napján V. 1310. sz. a. kelt végzése folytán dr. Pollák Győző nagybecskereki ügyvéd által képviselt (lakik Nagybecskerekben) Joanovics Bogolyub szerbeleméri lakos felperes részére, Sternlöchner Mátyás szerbeleméri lakosnál 91 kor. és járulékaik iránt, kielégítési végrehajtás útján 1906. évi november hó 22. dik napján Szerbeleméren lefoglalt 884 kor. becsű t 20 mm. tengeri, 4 ló, 2 kocsi, 10-szerszám, gazdasági felszerelvények, 5 darab disznó stb.-ből álló ingók Szerbeleméren alperes lakásán, bírói árverésen készpénzfizetés mellett leendő eladása 1907. évi január hó 15. dik napjának d. e. 9 órájára tüzetett ki, az 1906. évi V. 1310/2. sz. alatt kelt végzése alapján az árverés elrendeltevén, annak az alap, illetve felülfoglaltatók követelése erejéig is, 1881. évi LX. t. c. 120. § a értelmében, amennyiben törvényes zálogjogot nyertek volna, meg fog tartatni.

Együttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, úgy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs, miszerint az 1881. évi LX. t. c. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéséig alólirotthoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be annál is inkább, minthogy később bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Nagybecskerek, 1906. évi december hó 21. dik napján.
Kiss,
kir. bir. végrehajtó.

Szőlő-oltványok.
Valamint az elmúlt években is a

Kaküllőmenti első szőlőoltványi telep
tulajdonos Casparl Frigyes Medgyes 117.

Nagyküllőmege — volt az egyedüli az országban, mely vevőinek minden tekintetben kifogástalan minőségű — egészséges-fajazonos és teljesen fajtiszta szőlőoltványokat szállított, úgy a jövőben is egyedül a fenti szőlőtelepen kaphatók a legjobb minőségű, a legkülönbözőbb fajú és alanyu bor-, csemege-bor és különleges csemege szőlőoltványok, melyek elültetése által a szőlőbirtokokosok bűmülatos eredményeket érnek el.

923-477
Kívánatra képes árjegyzék — számos elismerő levéllel — ingyen és bérmentve.

Torontálvármegye alispánja.

34569/1906. sz.

1129-32

Versenyárgyalási hirdetmény.

Torontálvármegyében a beruházásokról szóló 1904. évi XIV. t. c. alapján kiépítendő törvh. közutak u. m.:

1. a nagybecskerek—nagykikinda—perjámosi 29—36 km.,
2. a basahida—törökbecsei 0—7 km.,
3. a módos—dettai 56—60 km.,
4. a nagykikinda—nagyzentmiklósi 10 889—17 017 km.,
5. a nagybecskerek—perjámosi 74—77 695 kilométer,
6. az écska—orlovát—módosi 43—48 km. és végül
7. a valkány—zentai 5 5—9 5 km. szakaszainak kiépítéséhez vasuton, esetleg hajón érkező alapkő, törtkő, zuzalék, esetleg homokanyagoknak a vasuti kocsiból való lehányási, a vármegye által bérrendő vasuti vagy vizirakterületről a helyszínen való fuvarozási és ottan történendő halmozási, a feltételek szerinti szekrénykiemeléssel együtt, az utalapkővezet elkészítési és utfeljáróknak (kő- és homokanyag nélkül való) beépítés munkálataira ezennel a vármegyei székház alispáni kistermében 1907. évi január hó 15. dik napjának d. e. 11 órájára versenyárgyalást hirdetek, melyre a vállalkozni szándékozókot a következő adatok közlése mellett hívom meg.

1. A nagybecskerek—nagykikinda—perjámosi közút 29—36 km. szakasz kiépítéséhez érkezik Beodra máv. melletti vasuti depóniára,
alapkő 3624 m³
törtkavics 2828 m³
zuzalék, esetleg perjámosi homok 350 m³
a fenti kőanyagból 3222 m³ 19 5 km., 1824 m³ 18 km., 450 m³ 16 00 km., 555 m³ 15 120 km., 751 m³ 18 km. középszállítási távolságra lesz földuton szállítandó és előírás szerint halmozandó. Ezen uton elkészítendő 22520 m³ szekrénykiemeléssel kapcsolatos utalapkővezet és 1820 m³ 15 cm.-es cyclops-utfeljáró (kő- és homokérték nélkül). Szállítandó 834 m³ bikácsi homok (a homok beszerzési költsége beleértendő).

2. A basahida—törökbecsei közút 0—7 km. szakaszának kiépítéséhez Beodra máv. állomás melletti depóniára,
alapkő 4000 m³
törtkavics 2520 m³
zuzalék 350 m³
Ezen kőanyag 17 00 km. középszállítási távolságra lesz földuton kiszállítva és ott előírás szerint halmozva. Ezen uton 21000 m³ m. f. utalapkővezet és 1860 m³ m. f. cyclops-burkolat elkészítendő. Szállítandó 745 m³ bikácsi homok, mint fent.

3. A módos—dettai közút 56—60 km. kiépítéséhez érkezik a máv. Tolvádia állomás melletti depóniára,
alapkő 1281 m³
kavics 1847 m³
zuzalék 200 m³
Ezen kőanyagból 574 m³ 0 740 km., 1888 m³ 0 890 km. és 866 m³ 2 250 km. középtávolságra lesz földuton kiszállítandó és ott előírás szerint halmozandó. Ezen uton elkészítendő utalapszekrényvel kapcsolatban 14564 m³ uti kőalapot és 760 m³ 15 cm. vastag cyclops-utfeljáró (homok- és kőanyag nélkül) szállítandó 428 m³ fedő bányahomok.

4. A nagykikinda—nagyzentmiklósi közút 10 889—17 017 km. kiépítéséhez érkezik Mokrin máv. állomás melletti depóniára,
utalapkő 3979 m³
törtkavics 2230 m³
zuzalék 300 m³
Ezen kőanyagból 1300 m³ 8 190 km., 1848 m³ 9 550 km., 1134 m³ 11 975 km., 1232 m³ 11 850 km., 995 m³ 12 600 km. középszállítási távolságra lesz földuton kiszállítandó és ott előírás szerint halmozandó. Ezen uton elkészítendő utalapszekrényvel együtt 206455 m³ uti kőalapot és 1460 m³ m. f. utfeljáró. Szállítandó nyerői fedőhomok 700 m³.

5. A nagybecskerek—perjámosi közút 74—77 695 km. kiépítéséhez Lovrin máv. állomás melletti depóniára érkezik
alapkő 2103 m³
kavics 1197 m³
zuzalék 150 m³
Ezen kőanyagok 9 00 km. középtávolságra lesznek szállítandók (mely utóhosszból 7 km. kiépített, 2 00 pedig földut) és ott előírás szerint halmozandók. Ezen uton elkészítendő m. f. 11085 m³ alapkővezet és 600 m³ utfeljáró. Kiszállítandó 350 m³ homok.

6. Az écska—orlovát—módosi 43—48 km. szakasz kiépítéséhez érkezik a szárcsai máv. állomás melletti depóniára,
utalapkő 3047 m³
kavics 1950 m³
zuzalék 250 m³
Ezen kőanyagból 450 m³ 8 00 km., 1584 m³ 8 625 km. és 3213 m³ 10 5 km. középtávolságra lesznek földuton kiszállítandók és ott előírás sze-

rint halmozandók. Ezen uton elkészítendő m. f. 16350 m³ utkőalapot és 680 m³ utfeljáró.

7. A valkány—zentai közút 5 5—9 5 km. szakaszának kiépítéséhez érkezik Valkány máv. állomás melletti depóniára

utalapkő 2194 m³
kavics 1422 m³
zuzalék és homok 440 m³.

Ezen anyagok 3 825 km. középtávolságra lesznek kifuvarozandók (1800 méter kiépített rész) és ott előírás szerint halmozandók.

Ezen utzakaszon elkészítendő m. f. 11 850 m³ utalapkővezet és 340 m³ utfeljáró cyclops-burkolat. A fenti km. távolságok és a depóniák helye változhatván, ajánlattevők 1 km.-től 25 km.-ig bezárólag minden km. szállítási távolságra külön-külön is tartozik kitüntetni a szállítási egységárakat.

Az ajánlatokat utvonalként elkülönítve kell beadni, a borítékon megjelölendő az utvonali neve.

Ha egy ajánlkozó több utvonatra pályázik, úgy minden utvonatra vonatkozó ajánlat külön-külön borítékba teendő.

Ajánlkozni a kőanyagnak a vasuti kocsiból való lerakására és a kifuvarozására csak együttesen lehet, a két munkanemre külön-külön ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az utizsekény kiemelés és utikőalapot, továbbá az utfeljárók cyclops-burkolati munkája ismét elválaszthatlan munkacsoportot képeznek és ezekre is csak együttesen tehető ajánlat.

Tehető azonban mindkét fenti munkacsoportra utvonalként együttes ajánlat is, de az ajánlkozó ezen esetben kifejezetten tartozik nyilatkozni aziránt, hogy a fentiek szerinti elkülönített munkacsoport egyikét külön is vállalja-e? Homok szállításra külön is ajánlkozhatni.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentiek szerint kiállított és ott a felsorolt munkálatok végrehajtására vonatkozó, az ajánlati összeg után számítandó és — a nagybecskereki m. kir. adóhivatalnál letett — 5%-nyi bánatpénzről szóló adóhivatali nyugtával felszerelt zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a vármegyei alispánnál annnyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó feltételek a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Nagybecskerek, 1906. évi december 17.-én.

Jankó,
alispán.

Tüzifa

Elsőrendű tüzifa
egy öl . . 32 K.

Kapható —

Schuch Mártonnál
(régii vasut-állomás.)
1133-5.2

Szabad kézből
eladó
a melencei-utea 437. számu

ház

igen kedvező fizetési feltételek mellett.

Tulajdonos:
Nagybecskereki takarékpénztár.

Hirdetések
felvételnek a
„TORONTÁL” kiadóhivatalában.

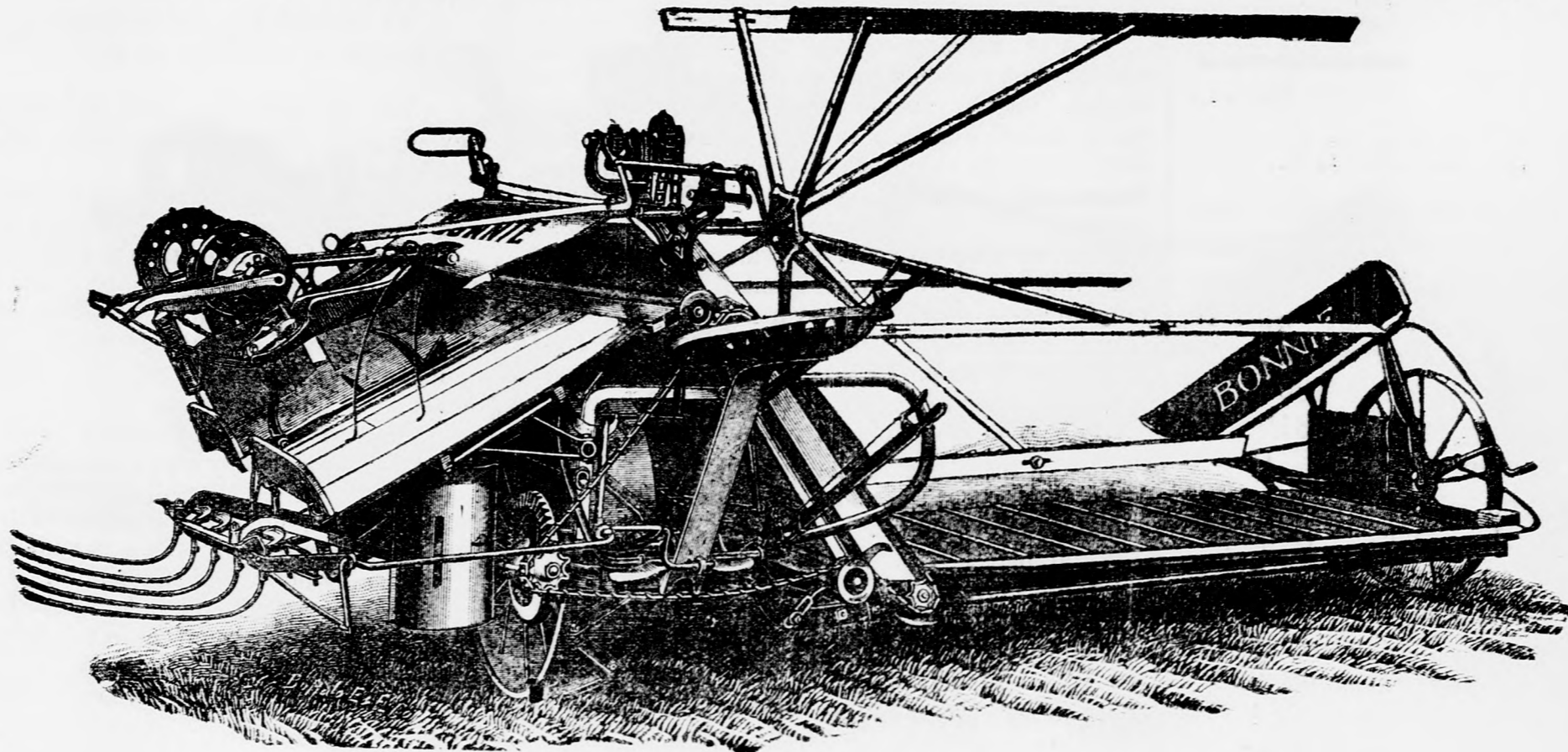
A The Johnston Harvester Co

speciális amerikai aratógépgyár kéveköto aratógépei, marokrakó aratógépei, szénaforgató gépei és gyűjtőgereblyéi

a legtokéletesebb szerkezetű, legkönnyebb járásu, legegyszerűbb kezelésű és legmegbízhatóbb munkateljesítésű e nemű gyártmányok. — Torontálmegyében kb. 400 darab Johnston gép működésben.

Versenyárak!

Versenyárak!

Kényelmes fizetési feltételek!

Torontálmegyei központi képviselő és főraktár:

1123-11

Eckstein Vilmos Nagybecskerek.

Ujvár községétől.

48. kgy. szám 1906.

1134-31

Árlejtési hirdetmény.

Ujvár község képviselőtestületének 28. kgy. 1906. szám alatt hozott s törvényhatóságilag 1516. kgy. 17512/906. szám alatt jóváhagyott határozata folytán új község ház építése rendeltetett el.

Felhívotnak a vállalkozni szándékozók, miszerint 1907. évi január hó 14-ik napján délelőtt 9 órakor Ujvár (Torontálmegye) község tanácsstermében tartandó zárt írásbeli ajánlattal egybekötött szóbeli árlejtésnél jelenjenek meg.

Vállalkozni szándékozók kötelesek az árlejtés megkezdése előtt a kikiáltás ár 10%-át vagy készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokból a községi pénztárba bántapénz fejében letenni, mely bántapénz egyúttal biztosítékul is szolgál és csak az építés utófelülvizsgálata után fog visszaadni.

Kikiáltási ár 28374 korona 47 fillér. Az építési terv, költségvetés és a többi feltételek a községi irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A községi képviselőtestület fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül azt fogadja el, melynek betérjesztője legtöbb biztosítékot képes nyújtani a gondos, szolid és kifogástalan kivitelre.

Kelt Ujvárott, 1906. évi december hó 21-én.

Walzer András,
jegyző.

Blickling Péter,
bíró.

Nyomdász-tanuló

Jó családból

azonnal felvétetik.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

(353-x.69)

Karácsonyi alkalmi vétel.

Figyelembe ajánlom a helyi piacon legnagyobb s legdusabb választékú

norinbergi, divat és játékarú
= raktáramat =

Mesznik Imre Nagybecskerek.

335-20.0

Szöllőkarók,

építéfa, nádléc, lécs, deszka,
zsindely, ácsolt és gömbölyű
tölgyfa-oszlop, tölgygerenda,
asztalos-, bognáraru és szer-
számfa, = tüzfifa. =

Aprított puhafa

tüzalágyujtáshoz kötegenként.

Kő-, pir-, fa- és kovács-szén.

Kapható

Kurländer Imréné

Nagybecskerek. (971-50.20)

Felvételek: Aradáci-ut 263/1. Gizella-part „Kurländer-udvar”. Korona-utca 542-543. Telefon 89.

Iroda:

Korona-utca 585/11.

Telefon 35. sz.

TÓTARADÁC KÖZSÉGÉTŐL.

1137. ex szám. 1906.

1137-11

Hirdetmény.

Tótaradác község előljárási a község mintegy ezer holdnyi réti földjén a vadászati jogot 1906. év december hó 30-án d. e. 9 órakor Tótaradác község házánál nyilvános szóbeli árlejtés útján 6 évre bérbeadja. A feltételek az előljárásnál megtekinthetők.

Tótaradác, 1906. év december hó 23.

Az előljárási.

Az Alkotmány-utca 685/11. sz. házban egy három udvari szoba, konyha, élezkamra, = faraktár és pincereszéből álló =

lakás

1907. január hó 1-től kiadó.

Ugyanezen szobák butorozva egyenként is kiadatnak.

= Kérdezősködni lehet a háztulajdonos =

Sztraits Györgynél.

(1132-32)

RÁMPÁS

Vörös literje 30 krajcár

Fehér literje 32 krajcár

Dr. Brájjer Lajos
szöllejéből.

Kapható Zápolya-utca 1. sz.

960-x.52

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.